

Rapport: Workshop Digitale Forskningsmetoder

Annika Rockenberger (AR), Astrid Andersen (AA)

2020-11-25

Den 3. november holdtes det workshop om digitale forskningsmetoder ved seksjonen for fag og studier (F&S), HumSam-biblioteket. Workshop ble laget av AR og arrangert sammen med AA. HK, vikar til AR, ble med. Til sammen deltok 21 fra seksjonen, dvs. alle. Workshop ble flyttet fra fysisk sted i GSH oasen til Zoom pga. Korona-tiltakene i Oslo og varte fra kl. 10 til kl. 14.

Forløpet ble som følgende:

Tid	Aktivitet
10:00-10:30	Velkommen - intro til workshop (Astrid, Annika)
10:30-10:40	Pause med øvelse (Menti 1, 2)
10:40-11:00	Jobbe med forskningsaktiviteter i breakout rooms https://uio.padlet.org/astridanderson/forskningsaktiviteter https://uio.padlet.org/astridanderson/forskningsaktiviteterforklart
11:00-11:10	Spørsmål rundt forskningsaktiviteter i plenum
11:10-11:20	Pause med kroppsovelse / kaffe
11:20-11:40	Jobbe videre med forskningsaktiviteter i breakout rooms
11:40-12:00	Refleksjon (Menti 3, 4, 5)
12:00-12:30	Lunsjpause
12:30-12:45	Jargon Busting (intro)
12:45-13:00	Jobbe med Jargon Busting i breakout rooms - lag liste med begrep https://padlet.com/arockenberger/jargonbusting
13:00-13:10	Jobbe i plenum med Jargon Busting - velge begrep som skal utdypes
13:10-13:30	Jobbe med Jargon Busting i breakout rooms - jobbe med to utvalgte begrep
13:30-13:50	Refleksjon (Menti 6, 7, 8)
13:50-14:00	Slutt - hva skjer videre?

Data fra Menti og Padlet ble lastet ned og lagret med tidspunkt, både som tabellfiler (.xlsx) og bildefiler (.jpg/.pdf). Data i tabellfilene ble kopiert og originalfilene ble låst. Deretter ble data i tabellfilene ryddet (normalisering, telling, annotering) for videre arbeid.

Konklusjoner

Språk og fagområde - Hva kan vi dekke?

Med flere språk dekker vi større deler av den akademiske diskursen innen digitale forskningsmetoder, digital humaniora og samfunnsvitenskap.

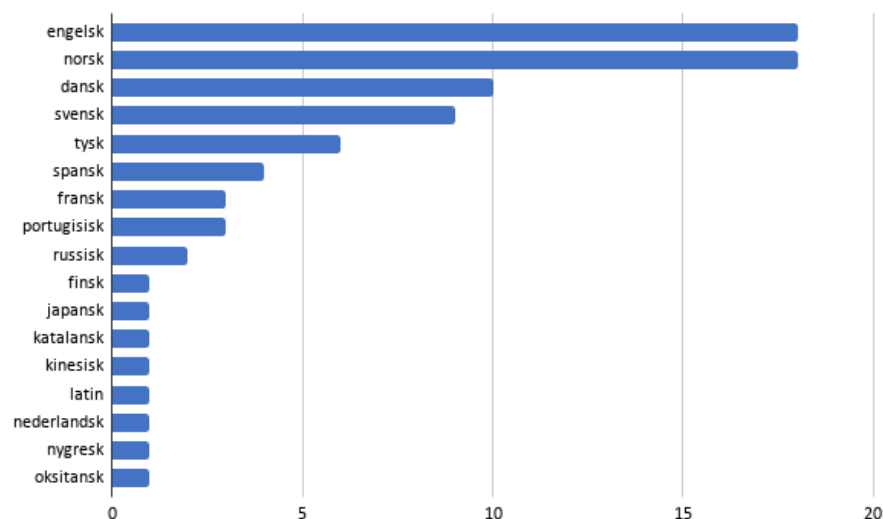

Figure 1: Hvilke språk vi dekker i F&S

Per i dag dekker vi 16 moderne språk i F&S, hvorav det er 9 språk som flere enn en har kontroll på.

Særlig digital humaniora og forskningsmiljøene knyttet til det er et internasjonalt og flerspråklig felleskap. Selv om mye av den internasjonale diskusjonen (inkl. publikasjoner) skjer på engelsk er det flere organisasjoner og publikasjonsskanaler som kommuniserer i andre språk. Av de største DH-organisasjonene finnes det:

- Humanistica – L’association francophone des humanités numériques/digitales (<http://www.humanisti.ca/>) - **fransktalende** DH
- The Canadian Society of Digital Humanities / Société canadienne des humanités numériques (<https://csdh-schn.org/>) - **fransk-** og **engelsktalende** DH i Kanada
- Red de Humanidades Digitales (<http://www.humanidadesdigitales.net/>) - **spanskspråklige** DH
- EADH - European Association for Digital Humanities (<https://eadh.org/>) - flerspråklig, inkl. engelsk, fransk, spansk, tysk.
- DHd - Digital Humanities im deutschsprachigen Raum (<https://dig-hum.de/>) - **tyskspråklig**
- AIUCD - Associazione per l’Informatica Umanistica e la Cultura Digitale (<http://www.aiucd.it/>) - **italienskspråklig**
- DHRussia - (<http://dhrussia.ru/en>) - **russisktalende**
- DHNB - Digital Humanities in the Nordic and Baltic Countries

(<http://dig-hum-nord.eu/>) - engelsktalende, men har tidligere hatt norsk, svensk og dansk som konferansespråk

- CzADH - Česká asociace pro digitální humanitní vědy (<https://www.czadh.cz/>)
- tjekkisktalende DH
- JADH - Japanese Association for Digital Humanities (<https://www.jadh.org/>)
- **japansktalende**
- TADH - Taiwanese Association for Digital Humanities (<http://tadh.org.tw/en/>)
- engelsk og taiwansk
- ACH - Association for Computers and the Humanities (<https://ach.org/>)
- engelsk
- aaDH - Australasian Association for Digital Humanities (<https://aa-dh.org/>) - engelsk
- DHASA - Digital Humanities Association of Southern Africa (<http://digitalhumanities.org.za/>)
- engelsk

I tillegg finnes det utall små sentre, lokale og regionale nettverk, f.eks. i Lebanon, Egypt, Polen, Serbia, Romania, Malaysia omm.

Listen viser at med de språkene vi dekker (særlig: spansk, fransk, tysk, italiensk, russisk, japansk) ved F&S er vi i stand til å hente inn informasjon fra mange flere en bare de engelskspråklige miljøer og organisasjoner samt deres publikasjoner.

Det er forholdsvis få publikasjoner, blogger etc. på norsk, dansk og svensk. Hovedsaklig er arbeidsspråket i DH-miljøene i Norden engelsk.

Forslag til videre arbeid

1. Det lages en oversikt over de forskjellige DH-organisasjonene og miljøer samt publikasjonskanaler (tidsskrifter, blogs, konferansebind). Dette for internt bruk, men kan også bli del av fagsidene våre.
2. Vi holder oss oppdatert over det som skjer i de forskjellige miljøene - f.eks. kunne det publiseres korte sammendrag av viktige publikasjoner, konferanser og prosjekter på norsk på nettsidene våre (evt. nyopprettet blogg).

TaDiRAH - taksonomien for digitale forskningsaktiviteter innen humaniora (og samfunnsvitenskap)

Bruk av TaDiRAH ble tatt i mot på en veldig positiv måte. Det viste seg å være nyttig, selv om taksonomien ble lagt spesifikt til digital humaniora som ikke dekker helheten av fagene og arbeidsoppgaver representert ved fag og studier. Det ble nevnt særlig to utfordringer knyttet til TaDiRAH.

1. TaDiRAH er på engelsk (og tysk, fransk, og spansk), men finnes ikke på norsk. Engelsk språk- og begrepsbruk gjør det unødvendig vanskelig å sette seg inn i taksonomien og relatere aktivitetene til eget arbeid. Videre føles engelsk som upassende arbeids- og formidlingsspråk ved et norsk universitetsbibliotek.

Figure 2: TaDiRAH-taksonomi. Basert på TaDiRAH versjon 0.5.3 2015-10-21 hentet fra [https://github.com/\(dhtaxonomy/TaDiRAH\)](https://github.com/(dhtaxonomy/TaDiRAH))

2. TaDiRAH er ganske abstrakt og generelt. Det ligger til dels i naturen av en taksonomi, men er i praksis en utfordring. Det tar god tid å sette seg inn i begrepene og forklaringer og relatere dem til eget arbeid. Det manglet særlig eksempler som kunne ha vært behjelpelig.

Forslag til videre arbeid

1. Sette sammen en liten arbeidsgruppe som jobber med oversettelse av TaDiRAH til norsk (bokmål). Oversettelsen lages for forskningsaktiviteter (Research Activities), men også for forskningsobjekter (Research Objects) og forskningsteknikker (Research Techniques). Oversettelsen legges til på GitHub (<https://github.com/dhtaxonomy/TaDiRAH>). Der nevnes oversettere óg. Oversettelsen vil dermed også bli en norsk bidrag til DARIAH.
2. Etter oversettelsen er klar lages en kort formidlingstekst om TaDiRAH for biblioteket (intranett / for ansatte). Det bør vurderes om begrepene kunne brukes som emneord på personalsidene eller i andre sammenheng, f.eks. veiledningstjenester, DSC, etc. I tillegg bør det vurderes å informere om (norsk) TaDiRAH og hva og hvordan det brukes ved UB til fagmiljøene ved HF og SV. Dvs. en poster og liten lansering.
3. I november ble en ny og utvidet versjon 2.0.0. av TaDiRAH publisert (<https://vocabs.dariah.eu/tadirah2/en/>) som inneholder nå 168 underkategorier. For oversettelsesarbeid bør denne versjonen legges til grunn.

Våre styrker – våre utviklingsmuligheter

Vi har god representasjon i alle åtte hovedkategorier (fig. 2).

Når det gjelder de individuelle underkategoriene har vi god, men blandet representasjon ved F&S (fig. 3).

Utviklingsområder

Når vi ser på aktivitetene som mindre enn en tredjedel av deltakere (≤ 7) har krysset av, har vi utviklingsmuligheter i:

Data recognition - Recording - Programming

Designing

Spatial analysis - Stylistic analysis - Structural analysis -
Relational analysis

Modelling

Organizing - Identifying - Archiving - Preservation

Crowdsourcing

Meta: Assessing

Særlig dekker det aktiviteter innen de hovedkategoriene Analysis og Storage.

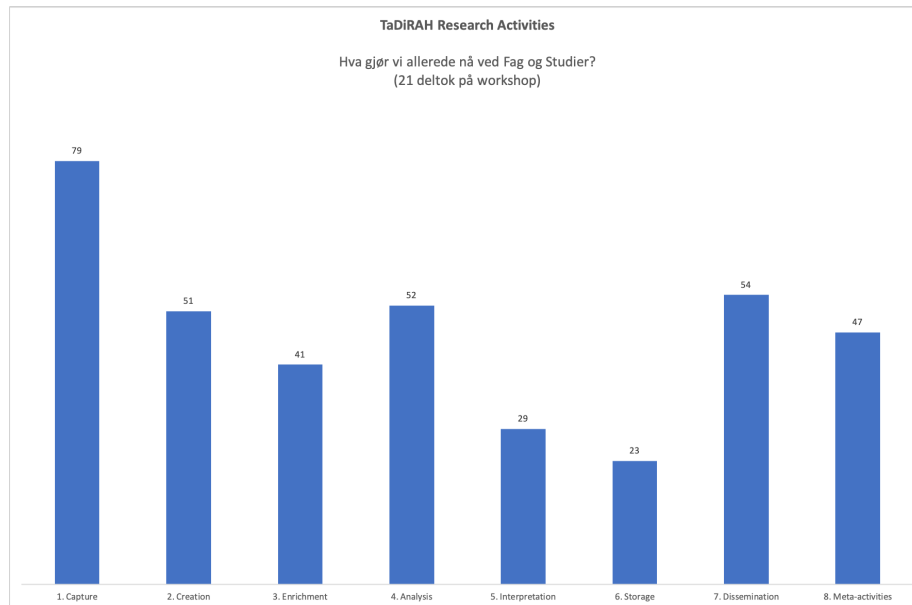

Figure 3: Digitale forskningsaktiviteter. Fordeling på de 8 hovedkategoriene

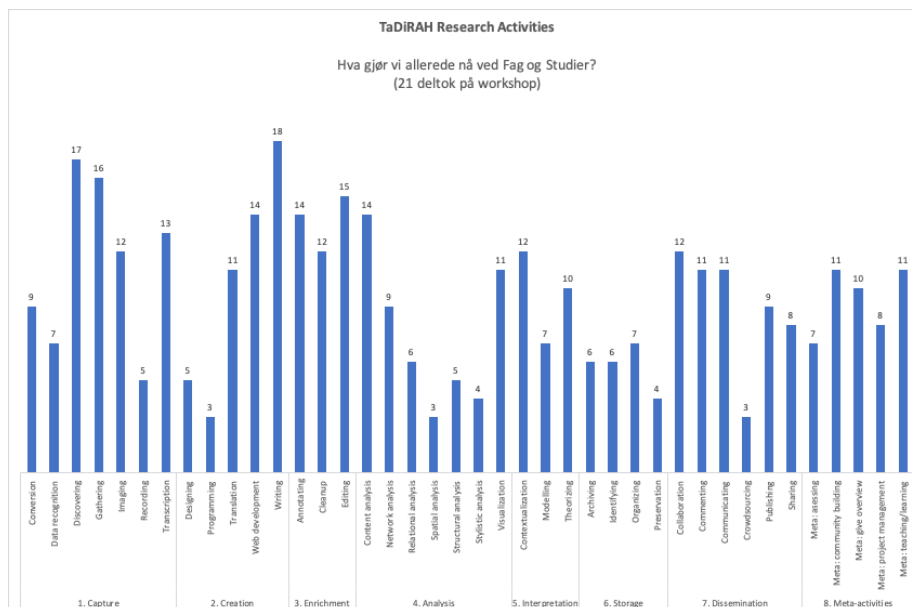

Figure 4: Digitale forskningsaktiviteter. Fordeling på alle underkategoriene

Forslag til videre arbeid

1. Grundig introduksjon i forskningsdatahåndtering (tilpasset for HumSam, f.eks. (<http://training.parthenos-project.eu/sample-page/manage-improve-and-open-up-your-research-and-data/>)) vil heve kompetanse innen **Storage**. Dette bør suppleres med en hands-on workshop i Data Carpentry: Social Sciences and Humanities (<https://datacarpentry.org/lessons/#social-science-curriculum>) hvor det vektlegges bruk av programvare som Excel/Google Spreadsheets, OpenRefine, og programmeringsspråk som R eller Python og i tillegg kan suppleres med en modul om databaser og SQL.
2. Det bør formidles til dem som ønsker spesifikk opplæring i noen aktiviteter innen **Analysis** hvilke videreutdanningsmuligheter som finnes i form av (online) workshops og tutorials. Det gir mest effektiv læring hvis det er et eget prosjekt eller et prosjektsamarbeid som skal ta i bruk analysemetoder. Ved HF er det i større grad **Spatial Analysis** som blir etterspurt av forskerne.
3. **Programming** føles ofte som noe som må til, men erfaringen viser at det er ikke egentlig det som de fleste trenger å kunne. Hvor det passer og møter interesse og egen forsknings- eller undervisningsaktivitet skal det støttes. Ellers er anbefalingen å ta et kurs i programmering for nybegynnere (f.eks. i Python, R, XML, etc.) for å forstå de grunnleggende konseptene og uttrykk. Her kunne det brukes tilbud via Software Carpentry ved UBO eller nettkurs som tilbys via Coursera, FutureLearn, etc. En annen tiltak kunne være å ta et kurs i “Computational Thinking” eller “Algorithmic Thinking”, ideelt set tilpasset for humanister og samfunnsvitere. Algorithmic Thinking er et kurs som er under utvikling ved HF og skal på sikt tilbys til UiO (<https://uio-ccse.github.io/algoritmisk-tenkning-humanister/intro.html>). Ellers finnes det nettkurs, f.eks. (<https://colmooc.gunet.gr/info/?course=COLMOOC108>)
4. Når det gjelder **Designing** er dette kanskje ikke like viktig i forhold til digital forskningsmetoder, men med hensyn til mer prosjektutviklingsorientert undervisning etc. kunne det være lurt å bygge tilbudet vårt litt ut. Det anbefales å ta kurset “Design Thinking and Maker Culture” som tilbys jevnlig via DARIAH teach. Annika kan også undervise dette emnet basert på DARIAH teach materialene. (<https://teach.dariah.eu/course/view.php?id=54>), (<https://teach.dariah.eu/course/view.php?id=58>)

Ord og uttrykk: Jargon-Busting

Det kom tydelig fram at det er mye som føles utilgjengelig og uforståelig innenfor digitale forskningsaktiviteter. Det å jobbe med “Jargon Busting” har vist at det svirrer rundt mange begrep som ikke er helt klare, men at de lar seg ofte rask opplyse med hjelp av kollegaer og gode nettsøk.

Forslag til videre arbeid

1. Vi fortsetter med å samle inn ord og uttrykk som vi ikke forstår helt. Vi kan bruke Padlet (<https://padlet.com/arockenberger/jargonbusting>) til det. Alle har mulighet til å gi en tommel-opp for det begrepet som bør forklares, og en gang per måned settes av litt tid å noen av de populære uttrykk blir forklart. Det som er forklart skal etterpå overføres til en nettside i Vortex med kuratert innhold hvor uttrykkene finnes inkl. forklaring og lenker til kilder og eksempler. Dermed skaper vi et ressurs for oss, men også for våre forskere og studenter.
2. Vi gjør det til en vanesak å forklare tekniske uttrykk og å informere oss hva de betyr og deler det.